

УЧИЛИЩЕН ВЕСТНИК

Брой първи, 3 март 2021 г.

Райна Княгиня, София, 5. клас

Какво ще откриете в този брой:

Баба Марта бързала, мартенички вързала - в тази рубрика можете да научите любопитни факти за традицията и да видите как изработихме нашите мартенички. (стр. 2-3)

Осми март - можете да се насладите на едно прекрасно стихотворение и да видите какво изработихме в нашата тематична работилничка. (стр. 4)

Трети март - тук ще откриете лични истории на наши ученици и техните родители, любопитни факти свързани с трети март и още... (стр. 5-13)

Забавление (стр. 14-17)

Брой първи на училищния вестник се издава по случай Петгодишнината от основаването на БНУ „Родна реч“. Вестник "Родна реч" е издание на ученици и учители от училището. В него ще откриете информация за всички значими събития от настоящата учебна година. Ще се запознаете с творчеството и постиженията на нашите възпитаници, и още много... Ще разберете защо е чудесно да сте един от нас!

В този първи брой ще отделим специално внимание на честването на пролетните празници.

Баба Марта бързала, мартенички вързала

Николета, група „Мечо пух“

Лейла, група „Мечо пух“

Николета, група „Мечо пух“

Денис, 2. клас

Симона, подг. група

Знаете ли, че:

- Обичаят раздаване на мартеници е включен в списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО.
- В България традицията повелява мартеницата да бъде вързана рано, преди изгрев слънце, да се носи до 9 март, когато е църковният празник Свети 40 мъченици, или до 25 март – празникът Благовещение.
- Българите свалят мартеницата, когато видят щъркел, и я завързват на цъфнало дърво.
- Белият цвят символизира мъжествеността, разума и сдържаността, а червеният – женствеността, чувствителността, любовта и радостта от живота.
- В Румъния и в Молдова на 1 март хората също си подаряват мартеница или марцишор на румънски, а Баба Марта е Баба Докия.

Знаете ли още, че:

- В Молдова момичетата подаряват мартеници на момчетата, заедно с ранни пролетни цветя, най-често кокичета.
- В Северна Македония на 1 март всички си връзват мартинки, които са скрити под ръкавите на дрехите, и щом видят първата лястовица, хората ги свалят тайно от ръката си и ги крият под камък.

Нико и Нуан

Серген, подг. гр.

Нико, 2. клас

- В Северна Гърция мартеницата е наричана марти, а в областите Голо Бърдо и Преспа в Албания – моняк.

- Закичването с мартеници на първи март е многовековна традиция, която води началото си още от времето на траките.

Ирен, подг. група

Симона, подг. група

Георги, 1. клас

ОСМИ МАРТ

По случай празника на майката и жената децата от нашето училище, заедно с креативната ни и лъчезарна практикантка Божидара Стоянова, изработиха във фолклорната работилничка прекрасни подаръци за своите майки.

В настоящото издание Ви представяме малка част от тях.

Денис, 2. клас

Мамо

Калина Малина

Искам, Мамо, все тъй сладко аз да те наричам,
та да видиш и познаеш, колко много те обичам!

Искам да сплета ръчички, пръстчета да свия
и сърдечно, топло, нежно тебе да обвия!

Искам, Мамо, да те радвам, цял ден да ти пея,
като слънчице с усмивка да те грея!

Искам да си бъбря с тебе, приказки да слушам,
в твоите прегръдки топли, вечер да се сгушвам!

Сара, 3. клас

Теди, 2. клас

Нико, 2. клас

ТРЕТИ МАРТ

Освобождението на моя роден град

Трети март – ден на изгряващата свобода

След погрома на Априлското въстание и широкия отзвук в Европа, след категоричния глас на демократичната общественост в подкрепа на народа-мъченик, Русия обявява война на Турция - 12/24 април 1877 г. Възкръсват надеждите на българите за скорошно освобождение. Те не чакат свободата да им бъде донесена на щикове на руските войски, а вземат активно участие в отхвърлянето на пет-вековното варварско иго – като

опълченци, разузнавачи, помощници във военните лазарети, охрана на освободените селища – навсякъде, където е необходима тяхната помощ.

Участието на българите във войната се оценява високо от командването на руските войски. Генерал-лейтенант Йосиф Гурко свидетелства: *„Вероятно нямаше да преминем Балкана, ако не бяха тези мълчаливи и силни българи, донесли ни хляб и топла храна. Накараха ни да махнем конете, за да запрегнат своите волове към оръдията, и така тръгнаха първи да прокарват пъртина през преските и чудовищния студ.“*

На 15/27 юни е освободен първият български град – Свищов, следват Бяла, Никопол, Търново. Свободата от блян все повече се превръща във възможно бъдеще. Сред руските офицери са и потомците на А. С. Пушкин и М. Ю. Лермонтов – освободители на редица български градове като Елена, Котел, Айтос, Бургас и др. В освободените селища руските войски са посрещани от жителите с хляб и сол, приветствани са от местните първенци, учители, свещеници.

Учениците от 7. клас ще разкажат за щастливите мигове, преживени от техните предци при посрещане на освободителите в родните им градове.

Освобождението на град Бургас

Паметник, издигнат в чест на освобождението на град Бургас. Нарисуван от Ангел, 4. клас

След трудните, но героични победи на руси, българи, румънци на Шипка и Плевен и зимното преминаване на Балкана, в началото на 1878 година започва бързият освободителен ход в Южна България. За кратко време са освободени редица градове на юг от Балкана /София, Пловдив и др./. Друга войскава единица преминава през Твърдишкия проход и освобождава Сливен, Ямбол, Котел, Карнобат, Айтос.

Успешния напредък на руските войски предизвиква паника сред властите и турското население /особено тези, които вършат безчинства и се страхуват от справедливия гняв на жертвите – в Сливен за кратък период са обесени повече от 260 души/. Преди да напусне града турската управа

заповядва да бъде опожарена цялата чаршия. Част от бягащите турци се насочват към Бургас, където в края на войната през пристанището се изтегля многобройно турско и черкезко население с кораби и гемии, изпратени от турското правителство, за да транспортират бягащите турци до Константинопол и Мала Азия.

За да защити българското население и да осигури на руския флот достъп до бургаското пристанище, щабът на 11-ти армейски корпус сформира „Летящ-отряд“ под командването на полк. Александър Лермонтов /племенник на великия руски поет М. Ю. Лермонтов/. В състава на отряда е и 13-ти хусарски полк, командван от полковник Александър Александрович Пушкин /син на друг велик руски поет - Александър С. Пушкин/. „Летящият

отряд“ имал за задача да заеме позиции в Бургаския залив и да спре нахлуващите от север през Дюлинския проход черкези и дезертирали турски войници. В ранния следобед на 6-ти февруари руският отряд влиза в Бургас, посрещнат възторжено от населението. По това време в него живеят около 3000 души, основно българи, арменци, евреи, гърци. Към 3 часа следобед, въпреки големия студ, цялото население, начело с първенците Васил Максимов, Никола Русалиев, Койчо Кехая и духовенството, излиза накрая на града, за да посрещне тържествено освободителите. Отрядът е посрещнат от австрийския, италианския и гръцкия консул, от духовенството – с икони и хоругви, от граждани, поднасящи хляб и сол. *„Почти цялото население на града се тълпеше по улиците и тръгна към църквата,*

където беше отслужен благодарствен молебен...”, пише в доклада си полковник Ал. Лермонтов. Градските първенци предават на освободителя на Бургас, полк. Лермонтов, ключовете от турските складове на пристанището, където се съхранявали храни и въглища, по-късно разпределени от новата управа за изхранване на населението. Същата вечер, под звуците на църковните камбани, са посрещнати и останалите 2000 руски воини от 24-та дивизия на 11-ти армейски корпус.

Почивката е кратка, защото пристигат тревожни вести за черкезки нападения срещу Несебър и Поморие, а само половин час след тържественото посрещане в града, полк. Лермонтов получава съобщение за поява на турски броненосец в Бургаския залив и опасност от евентуален турски десант. Опасността бързо е предотвратена, а на 7 февруари е изпратен един ескадрон за освобождаване на Поморие и Несебър. На следващия ден в Бургас се организира българската община. За кмет е назначен Нико Попов, за негов

помощник - Панайот Русалиев, а секретари са Мавруд Стойчев и учителя Стоян Шивачев. На бургаския бряг руските войски създават военна болница под ръководството на Александра Лермонтова /дъщеря на полковник Лермонтов/, с което са положени основите на Бургаската болница. В знак на признателност на мястото, където е посрещнат отряда на полк. Лермонтов, е издигнат паметник, пред който поколенията поднасят цветя и венци за благодарност към освободителите.

Радослав, 7. клас

Освобождението на град Видин

Превземането на Плевен на 10 декември 1877 г. и пленяването на Осман Паша с цялата му армия е от решаващо значение за по-скорошното освобождение на Видинския санджак. След падането и на Оряхово Видинската и Белоградчишката крепости остават единствените опорни пунктове на османските сили в Северозападна България. С цел да се насочат към тези градове, румънските войски в състава на руската армия са прегрупирани и е сформиран Западен корпус под ръководството на генерал Хараламба. Задачата му е да освободи двете Северозападни крепости. Поддръжката на корпуса се осигурява от резервна дивизия, разположена в град Калафат, Румъния. Продължавайки настъплението си към Видин, румънските войски превземат Арчар. Едновременно с тях в този район действат и българите от доброволния отряд на Иван Въртопчанина, и отрядът на участника във Видинското въстание от 1850 г. капитан Кръстьо. Управляващят по това време Видин Изет паша взел необходимите мерки за укрепването на всичките видински крепости. Обсадата на града започнала на 11 януари 1878 г. Генерал Хараламба заповядал на дивизиите от корпуса да атакуват и превземат селата и подстъпите от трите страни на Видин, а батареите от град Калафат да открият силен огън срещу града, който да продължи, докато траят атаките. На 15 януари започва усилен артилерийски обстрел по обсадения в града турски гарнизон, за да го принудят да се предаде. Бомбардировките продължили няколко дни.

Въпреки тежките загуби на гарнизона, Изет паша отказва да преговаря с изпратените парламентъори и да предаде града. Едва след сключване на Одринското примирие и капитулацията на Турция /19/31 януари 1878 г./ той води кратки преговори и допуска румънските войски във Видин. На 12 февруари 1878 г. настъпва последният ден на турското робство. Турските войски начело с Изет паша, строени пред Стамбол капия – главната порта на Видинската крепост, приемат румънския корпус и напускат града, но не и Видинския вилает. Велика била радостта на видинските граждани, които най-послед били свободни, хората плачели от щастие, приветствали радостно румънските офицери и войници. В условията на споразумението между турската власт във Видин и ръководството на румънския корпус липсвала клауза за формалното предаване на управлението на града или както е било прието – символичното предаване на ключа от неговите порти. Турските военни и граждански власти считали, че Турция воюва с Русия, а не с подвасална Румъния, поради което за предаването на града се изчаквало да пристигнат руските военни власти. По тази причина се създава ситуация, при която до началото на април за обществения ред в града се грижат турските и румънските власти. Фактическото освобождение на Видин от османска власт става на 6 април 1878 г., когато пристига 138-ми Болховски полк, предвождан от генерал Боровски, за да поеме управлението и Изет паша е принуден да предаде ключа на града. Руските войски били посрещнати от множество граждани.

Ето как летописецът на полка капитан Михеев описва посрещането на руските войници в града: „Когато пристигнахме, градските жители – българи, ни приеха много сърдечно: полкът бе посрещнат по славянски обичай с хляб и сол; духовенството беше излязло с шествие; целият град бе украсен със знамена; тълпи от хора се изсипаха на брега на Дунава; гръмкото „ура“ дълго не заглъхна. Още с пристигането офицерите и войниците бяха поканени на обяд. Българите се радваха....“ Генерал Боровски веднага организира охраната на града с руски патрули и назначава общинска комисия от граждани, които да го управляват. Учредени били и окръжен и апелативен съд, а за съдии били назначени основно българи. На 15 октомври 1878 г. е посрещнат с изключителна тържественост императорският комисар Княз Дондуков-Корсаков. Същият месец Болховският полк напуска Видин и оставя на свое място войскова част от новосформираната българска армия. Полкът е изпратен много сърдечно с почести и подаръци, изработени от местните майстори. Всяка година на 3 март пред Стамбол капия се прави възстановка на събитията, свързани с освобождаването на града и предаването на ключовете на крепостта на генерал Боровски. Участниците са облечени в автентични турски и руски униформи. На възстановката в празничния ден присъстват хиляди жители, които с голям интерес следят действията, обогатяват знанията си за тези времена и по този начин пазят националното самосъзнание. Теодор, 7. клас

Освобождението на град Варна

Заради значението си на голям геостратегически, морски, крепостен и търговски център за Османската империя, Варна е последният освободен български град. Свободата е резултат на дълги дипломатически преговори. Две са датите, свързани с този исторически процес – 27 юли и 23 октомври 1878 г. Първата дата бележи влизането на руските войски, предвождани от генерал Аркадий Столипин, и тържественото им посрещане от варненската общественост. Втората дата бележи формирането на административната и съдебна българска власт в града.

Лятото на 1878 г. е изключително напрегнато не само за Варна и варненци, но и за целия български народ. Въпреки успешно приключилата за руснаците война и подписания в Одрин протокол от 19 януари 1878 г., за приемане на предварителните основи на мира между Русия и Османската империя е известно, че следвоенните спогодби следва да бъдат приети или отхвърлени на предстоящата голяма международна конференция, в която ще вземат участие всички Велики сили – Берлинският конгрес от месец юли на 1878 г. Конкретно за Варна проблемите произтичат и от това, че градът не е превзет от русите по време на войната. Това тяхно решение да не се ангажират с военни действия в нашия регион се дължи на факта, че Варна, Русе, Силистра и Шумен образуват така наречения „Крепостен четириъгълник“ – най-добрата защитна система в европейска Турция от тези години. За разлика от Русе и Силистра, които са предадени непосредствено след примирието в края на месец януари 1878 г., Шумен и Варна остават под османски контрол. Самата османска власт отказва да ги предаде, докато не получи международното решение от Берлинския конгрес. Той постановява, че Варна ще бъде част от Българското княжество.

Освобождаването на Варна се забавя значително от някои договорки между Русия и Османската империя, според които османците си запазват правото да освободят първо Шумен, за да могат да използват варненското пристанище за изнасянето на своето военно и административно имущество. Това ненужно протакане напруга допълнително обстановката. За това е в течение и руският император Александър II Николаевич и дворът в Петербург. Те настояват за максимално бързо разрешаване на

въпроса, тъй като евентуално нападение в техния тил може да доведе до заличаване на резултатите от войната.

С подписването на Берлинския договор русите се надяват, че всички пречки за предаване на варненската крепост и включването ѝ към Българското княжество ще отпаднат, но нещата не протичат толкова гладко. За да се ускори този процес и да се повдигне духа на местното население, което все още е под османска власт, русите договарят един ден, в който техни войскови части да влязат в града, за да огледат крепостта отвътре и да уредят с турците предаването ѝ, като същевременно да бъдат посрещнати като освободители от варненци. Този ден е 27 юли – най-вероятно неслучайно избран, тъй като това е рожденият ден на руската императрица Мария Александровна.

На 27 юли 1878 г. генерал Столипин с 65-ти Московски и 66-ти Бутирски полк влизат в град Варна и са тържествено посрещнати в двора на днешния храм

„Архангел Михаил“. Важно е да отбележим, че в онези години именно тук се е намирал центърът на възраждащата се Варна. В сградата на сегашния храм се е помещавало първото българско училище, читалището, църквата, общината и всички важни местни институции. Генерал Столипин е посрещнат с хляб и сол, отслужен е молебен, прочетено е благодарствено слово. Тези данни са описани добре в спомените на действащия по това време свещеник Христо Върбанов и учителя Димитър Станчев. Малко по-късно същия ден, както е по предварителна уговорка, руските войски напускат града.

В телеграма на генерал Столипин до руския император Александър II е споменато, че Варна е поднесена на царското семейство, и по този начин се символизира нейното освобождаване и включването ѝ в пределите на Княжество България. Ясно личи руската позиция за това, че те се надяват по-скоро да приключи този сложен процес.

За съжаление в следващите месеци нещата продължават по един бавен и тромав начин, което създава проблеми както за руснаците, така и за местното християнско население. Въпреки тържественото посрещане на русите на 27 юли, документите говорят, че обстановката за самия град не се променя драстично. Властта

продължава да е в ръцете на османците, включително и митниците. Това поражда много проблеми и за българското население, и за руснаците. Изобилстват сведенията за разбойничество, които османската полиция не е мотивирана да разследва, а руснаците не разполагат с необходимите правомощия, за да защитят населението.

Има данни и за данъчни произволия – събират се данъци от околните села за години напред. Главнокомандващият руските войски генерал Тотлебен е силно обезпокоен от създалата се обстановка и дори се опасява, че може да се наложи градът да бъде обсаден и превзет. В един момент обаче генерал Столипин лично отива в Цариград, взема заповедта на султан Абдул Хамид II, в която е допълнено, че напускането на Варна трябва да стане незабавно, и я връчва на Фазлъ паша – командир на турския гарнизон във Варна.

На 23 и 24 октомври 1878 г. на днешния площад „Независимост“ в присъствието на цялата варненска общественост Конакът (днес сграда на Държавния архив) е официално предаден на българската власт. С издадените автономни укази от 23 октомври са назначени първите градски съвети, с които се поставя началото на нашата съвременна следосвободенска администрация. Градът е обявен за освободен и е присъединен към Княжество България.

За дата на освобождението на Варна официално се приема и празнува 27 юли 1878 г. За това свидетелстват и публикациите в местните печатни издания: „Варненски общински вестник“ и „Варненски кореняк“. Забравена и доказателство за това е поднос от експозицията на Музея на

Датата 23 октомври също не е Възраждането, с която на 3 март 1879 г., във Варна са посрещнати княз Дондуков-Корсаков и генерал Тотлебен. Гравираният текст на гласи:

„Благодарна Варна за 23 октомври 1878 г. на руския императорски комисар княз Дондуков-Корсаков“

Освобождението на цяла България е първата сериозна политическа стъпка, от която започва образуването на новата българска държава. България, която е била заличена от картата на Европа почти пет века, възкръсва на политическата сцена и със Сан-Стефанския мирен договор се слага началото на Третото българско царство.

Росица, 7. клас

СТРАНИЦИ ОТ ИСТОРИЯТА

Лични истории

Баща и син си спомнят за техните корени

Георги Сенара

Моят пра-пра-пра-прадядо от рода на пра-баба Атанаска – наричан Георги Сенара – е родом от Пловдив, който по това време е най-важният културен и политически център на българите след Цариград. Там живее в богатата турска махала, притежава две ханчета с конюшни по пътя за София и също конюшни в пловдивското село Гълъбово, което се намира в полите на северните Родопи.

Като заможен човек е уважаван и обичан в града и има приятелски връзки също и сред турските управници и богаташи. Пашата в града дори предлага да осинови и прати да се изучи в чужбина невръстната му дъщеричка Ангелина – баба на моята пра-баба Атанаска, тъй като Георги Сенара е имал много деца. Но той отхвърля предложението с думите, че действително има много деца, но не и за даване. В знак на приятелството им получава изящен, златен джобен часовник, който носи винаги със себе си.

От престои и разговори в конака и хановете, Георги Сенара успява да долови и научи за запланувани обири на търговци и богати хора в околията. Знаейки къде ще се състоят, ги причаква и напада с двама от конярите му от Гълъбово, а грабителите наказват със смърт, за да не бъдат случайно издадени.

В един от случаите, някой си от разбойниците им се примолва да бъде пощаден като твърди, че бил подмамен и участва за първи път в такава хайка, а имал и деца, и жена, които го чакат. Уверен, че няма да бъде разпознат, Георги го пуска да си върви.

Скоро обаче валията в Пловдив го привиква и му съобщава, че е набеден в хайдутлук и разпознат по подарения му златен часовник с инициали. Георги отрича обвиненията и твърди, че е станала грешка. Заради дългогодишното приятелство бива пуснат от конака под условие, че скоро ще трябва да даде обяснения лично пред обвинителя. Наясно, че ще бъде разобличен, той бяга със своите съратници за Румъния.

Скоро след тези събития започва Руско-турската освободителна война, в която се

включва като доброволец, като взема участие също и в боевете на Шипка. След освобождението Георги Сенара остава в София – столицата на новосъздаденото

Княжество България. Като поборник и участник в Освободителната война, служи в охраната на първия български княз след Освобождението на България – Александър I Български Батенберг. Там след години е родена моята пра-баба Атанаска – наричана Таня, от която знам за тези събития.

Данаил, 6. клас,
и Сотир

Моят роден край

Моят роден край е София, столицата на България. Когато аз малък исках да Минавам по този паметник Левски, защото е много красив. Той е построен на метри от мястото, където е бил обесен. Паметникът е мястото, където българите се покланят пред своя герой, наричан Апостол на свободата.

Мариян, 4. клас

Скица на паметника от 1878 г.

Данаил, 6. клас

СТРАНИЦИ ОТ ИСТОРИЯТА

Лични истории

Ние живеем в село Тополи. Мястото е било известно като Инджекьой през турското робство, няколко големи чифлика на феодални бейове и безброй българи - рая за работна ръка. През 1866 г. 16-годишният Джендо Стоянов Джедев започва работа, по стъпките на баща си, като овчар в Инджекьой. Момчето е умно, мястото тъжно, подтисничеството пълно. Но лошите времена правят силни мъже. Джендо разкрива в себе си Захари*, скитащ из България да прави комитети, участник във всички въстания и след техния погром работил какво ли не, премятан из безброй турски затвори, писал и най-вече борил се за Свобода. Оцелял, не само със смелост, а и с невероятната способност самокритично и самоиронично да изобразява себе си.

На 3 март 1878 г. със Санстефанския мир приключва поредната война между Русия и Турция, с клауза за възстановяване на Българската държава. Победа – Да, велика! Но не напълно - малките буквички водят до Берлинския конгрес и до България, но не за всички българи. Захари навярно доста се е ядосал за цялата веселба по 3 Март.

По това време разделно нашите живеят в Беломорска Тракия, в село Каваклар (Кавак на Български е Топола), където поминъка е нещо, което сега наричаме семейна ферма. След Берлинския конгрес тези земи са върнати на Турция. Българите трябва да решат дали искат още от същото или Свобода в Нова България. За дни решението е взето, волските коли са натоварени с деца и покъщнина и започва велико преселение. След дълго дирене се оказват в Инджекьой, където няколкото бея предполагат, че пристига поредната порция рая за сезона. Това не се оказва точно така, чифлиците са заличени, земята разделена на семейни ферми и се ражда село Тополи. Точно върху праха от войните на Владислав от последния кръстоносен поход, но това е друга история.

3 март дава Свобода, но не само. Апостолите виждат още през робството разковничето на проблема.

По думите на Васил Левски, записани от Захари Стоянов:

*„А ти какъвъ ще да станешъ, бай Василе, когато се освободимъ?” — попиталъ го единъ пжтъ Божилъ Георгиевъ въ присжтетвието на други трима апостоли: Ангелъ Кънчевъ, Димитъръ Общи и Сава Младеновъ. „ — Когато се освободи България, за мене не остава вече работа помежду ви, — отговорилъ той. — Тогава азъ ще да отида въ Русия и ще съставямъ комитети, защото тамъ, макаръ и да нъма чалми, народътъ е потиснатъ повече отъ насъ.”***

Това фундаментално подтисничество, изродено през десетилетията, ни достигна на 9-ти септември 1944 г., унищожи фермите в Тополи и българите станахме роби отново, вече в нашата собствена държава. Прадядо Герман, организиран преселението и пропъдил бея, сигурно се е обърнал в гроба. Дядо Коста само се усмихнал самоиронично, приемайки заповедта за ваканция на остров Белене.

Затова за нас и за децата ни 3 март е отговорност да не забравяме, че Свободата трябва да се тачи и брани.

Става дума за Захари Стоянов (бел.авт.)

** Цитат от книгата на Захари Стоянов “Васил Левски (Дяконът). Черти из живота му” (бел.авт.)

Калоян, 5. клас,
и Иван

Баща и син си
спомнят за техните
корени

Трети март

ГЕРОИ ОТ ОСВОБОЖЕНИЕТО

Лични истории

Опълченецът от Руско-турската освободителна война

АНГЕЛ ИВАНОВ ВЪЦОВ - Комитата

Родена съм в България, в град Монтана – един град, сгушен в низината, а над него гордо се издига Стара планина. Нашият край е последният, който пада под турско иго. Северняците са прословути със своята твърдост и коравост на характера, вероятна причина да се окажем последната част от българската държава, завладяна от Османската империя.

Но днес не искам да говоря за ужаса, гнета, жестокостта и унижението, на които е бил подложен нашия народ, а да споделя с вас историята за един непознат герой от моя роден край, който е участвал в Руско-турската освободителна война - опълченеца Ангел Иванов Въцов – Комитата.

Над 100 опълченци от област Монтана са част от 12 000-то българско опълчение. Град Монтана, тогава село Кутловица, е освободен на 21 ноември 1877 г. под ръководството на генерал Арнолди и заслугата на барон Николай Пратвиц. Един от множеството доброволци, решени да пожертват живота си, но да видят своята родина свободна, е Ангел Комитата – поборник-опълченец.

Роден е в село Белимел през 1895 г.

Бойният дух на Ангел Въцов се изяснява още през 1876 г., когато се включва, заедно с още 350 български доброволци, в четата на Панайот Хитов, която взема участие в Сръбско-турската война. Заради геройското си представяне в битките, на 26 март 1876 г. Ангел Въцов е награден с медал за храброст от сръбския княз Милош Обренович.

През 1877 г. преминава Дунава, отива в Румъния и постъпва в Опълчението, където е редник от 9 април 1877 г. до 17 юли 1878 г. Постъпва най-напред в 5-та рота, а след това в 4-та рота на 6-та дружина.

В състава на 6-та дружина взема участие в зимното преминаване на Балкана при много тежки зимни условия. След падането на Плевен армията пристъпва към разгром на Централната турска армия. На 27-ми и 28-ми декември 1877 г. в битката при Шейново е разгромена и пленена армията на Вейсел паша.

Ангел Въцов взема дейно участие в Шейновската битка, в конвоирането на пленници и в разгромяването на турските разбойнически шайки. За достойното си представяне в боевете получава орден за храброст от руския император Александър II.

След Освобождението Ангел Комитата остава да живее в град Монтана, тогава град Фердинанд, като през 1901 г. е избран за кмет на града.

Според спомените на съвременниците той често е ходил облечен в опълченската си униформа и не се е разделял със своята сабя. През 1928 г. улицата, на която живее е наречена „Опълченска” в негова чест, а името е запазено и до днес.

Ангел Иванов Въцов – Комитата умира на 13. 02. 1931 г. в град Монтана. На 29. 02. 2020 г. е открит паметник на опълченеца в родното му село Белимел.

Поклон пред паметта и делото на един българин, участвал в Руско-турската освободителна война, показал невероятен боен дух и храброст!

Ния, 6. клас

Паметник на Ангел Въцов - Комитата, с. Белимел

ГЕРОИ ОТ ОСВОБОЖЕНИЕТО

Лични истории

Петко Милев - Страшника

Моята баба е от Тетевен. Далечен роднина в нейния род е бил Петко Милев – Страшника.

Петко Милев учи в гимназия в Пловдив, но не успява да я завърши и се завръща в родния град, защото баща му е убит от турците. Младият Петко е част от будните младежи в града – помага в земеделската работа, умее да язди, добър е в стрелбата и участва във всички местни състезания, които са организирани от момчетата в града.

Петко, наречен по-късно Страшника, е защитава българите, всички са го обичали и почитали. Заедно с Васил Левски взема участие в създаването на частния революционен комитет в град Тетевен „Кардан“, втори по големина след Ловешкия. Заради смелостта си и безцеремонното отношение към турците, си спечелва прозвището Страшника.

На 22 септември 1872 г., без съгласието на Васил Левски, Петко Милев и хаджи Станьо Врабевски организират и финансират Арабаконашкия обир – вземат парите, предназначени за царската хазна, пренасяни от турската пощенска кола, но са заловени. 24-ма от тях са осъдени и са изпратени на вечно заточение в Диарбекир, сред тях е и Петко Милев.

След дълги години той успява да избяга и стига до Русия, след това се установява в Румъния. По време на Руско-турската война е част от Българското опълчение. Накрая се завръща в България и прекарва старините си в родния Тетевен.

Ако днес посетите град Тетевен, на входа на града ще видите паметник на Петко Милев – Страшника, изобразен с една сабя, присвоена от турския паша – като истински войвода!

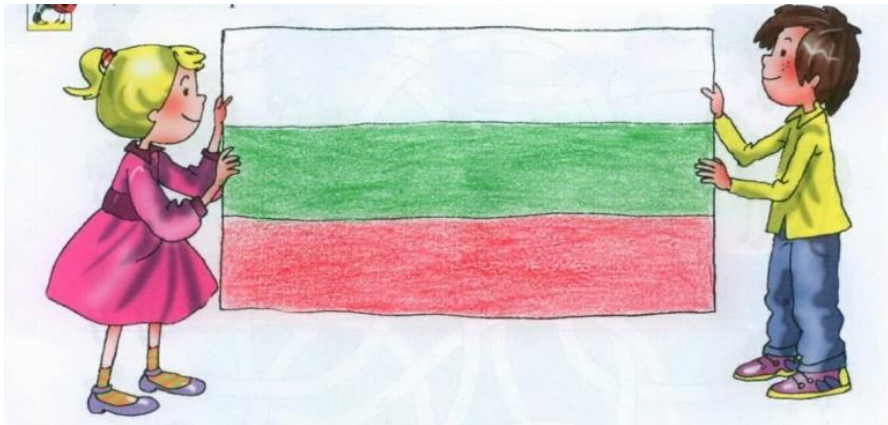
Грета, 6. клас

Паметник на Петко Милев-Страшника

Любопитно

Пет малко известни факта за Априлското въстание

Лора, 1. клас

Първи факт: Кървавото писмо е занесено от 19-годишния Георги Салчев, който изминава пет-часовия път от Копревщица до Панагюрище за два часа.

Втори факт: Георги Салчев яздил коня си толкова бързо, че когато пристигнал в Панагюрище, конят му издъхнал от умора.

Трети факт: Най-добре организирани са били въстаниците в Брацигово - те са разполагали с 18 черешови топчета.

Четвърти факт: Голяма част от черешовите топчета не са били направени от черешово дърво, а от тополя, бук и бряст.

Пети факт: Въпреки неуспеха на Априлското въстание, случилите се събития тогава имат голям политически отзвиз в Европа. Една година по-късно Русия обявява война на Турция.

Никола, 5. клас

(дясно) Паметникът на Апостола на свободата в Централната градска градина в град Монтана. Издигнат е през 2003 г. с помощта на даренията на 250 души. Всяка година на 3 март жителите на града се събират пред паметника, за да отбележат националния празник на България.

(ляво) Панорамата „Плевенска епопея 1877 г.” е построена в чест на 100-годишнината от Освобождението на Плевен от османско иго. Тя е един от 200-те паметници, построени от плевенчани в памет на загиналите руснаци, румънци и българи.

Грета, 6. клас

Васил Левски – нашият герой

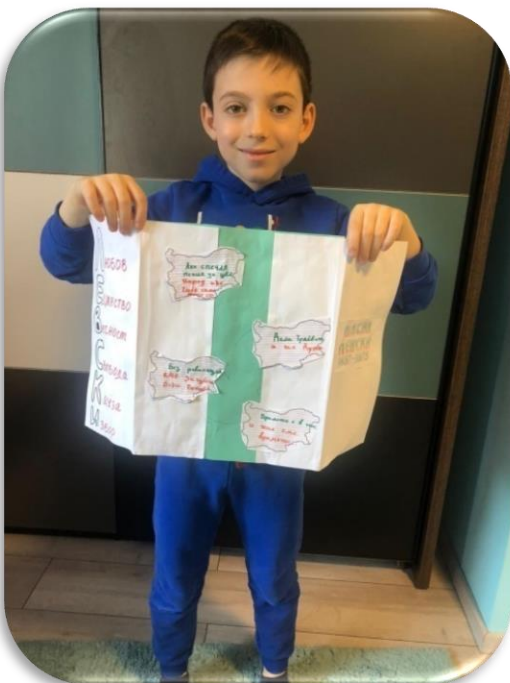
Борислава

Мария

Далия

Виктор

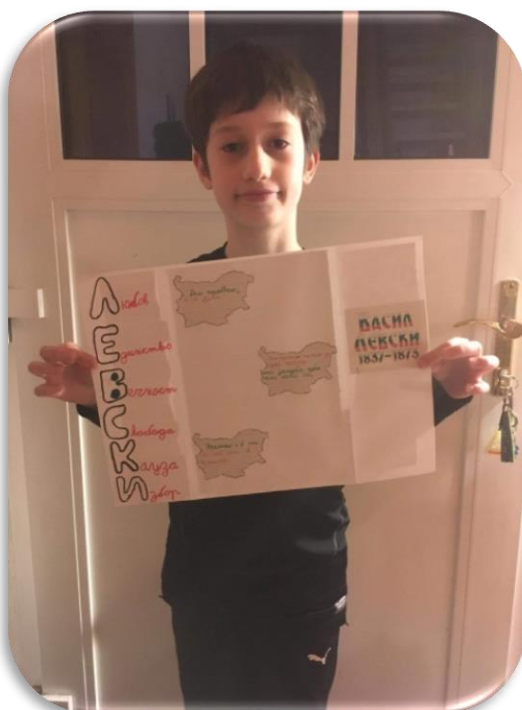
В навечерието на
националния празник
учениците от трети клас с
класен ръководител
Борислава Пенева
изработиха лапбук за Васил
Левски

Йоан

Дафне

Хенри

Ева

Сара

Забавно

Асен Разцветников

Бели, бели главички
със зелени очички,
с тънки, тънки вратлета
и със черни крачета.

Белчо лежи в полята —
те са скрити в земята.
Щом се Белчо подстори
да си иде в морето,
те излизат на двори
и ни радват сърцето.

Кой ги с обич не среща,
кой се тука не сеща,
че на тия момиченца
ний казваме к.....!

С много чудесии
пълен е света —
ето, две фунии
на една греда.

Гредата е, драги деца, жива,
а с фуниите се течност не
налива,
че през гърлата им, криви,
та и тесни,
преминават само звуци,
думи, песни.

Гатанката, вярвам, вече ще
решите —
кой от вас не знае, че туй са
у.....!

Всеки от нас има две верни
служини,
без които сам той нито лев
не чини.
Вий мислите вече, че туй са
очите,
ала ще сгрешите —
служините, за които се
въпрос повдига,
имат по пет дечурлига.

Не бързайте, и туй не стига!

Децата са, значи, десет, но
от всички
грамотни са само трички!
Сега вече кажете,
че това са р.....!

Кос

Тръгнал кос
с дълъг нос
през гората гол и бос.
Тупа с крак-
трак-так-так,
като същ юнак.

Ходил, ходил, па се спрял,
три коли мухи изял,
тупнал с крак,
тръгнал пак-
бре-бре, че юнак!

Съдружие

Един ден частите на тялото човешко, като им се видяло много тежко да работят едни за други, започнали да хвалят своите заслуги, а подир туй се запрепирали за нещо и свадили се най-накрай горещо.

— Не щем да работим все ние двете самички! — започнали ръцете.

— И ний не щем да носим всички! — добавили нозете.

— Бре, чудо голямо! И ний за себе си ще гледаме веч само — откликнали очите, — че от всите за нас се пада работа най-тежка: да бдим и се въртим през целий ден на въртележка.

— И нам не ни се никак вече слуша, че бе ни и без туй дошло до гуша! — рекли ушите. — Слухти през делничните дни и през нощите, а дойде ли неделя да починеш: хайде, върви да слушаш тъпани и гайди!

— Та шури ли сме ний тогава да дъвчем за господня слава! — обадили се и устата.

— Ех, щом ще е така, и аз ще ви река — откликнал се възраждани стомах, — от днес не смилам вече ни трошица! А то се май превърнал бях на междуселска воденица.

— Бе тая работа е малко опак и някак си не чини — въздъхнала главата, — но пък не ще е зле и моят мозък малко да почине.

И тъй, от безразсъдството обзети, престанали да работят ръцете, престанали да ходят веч нозете, не гледали очите, не слушали ушите, мълчели и не дъвчели устата, стомахът не приемал веч храната, за никого не мислела главата.

А изоставеното тяло безпомощно под ореха лежало — лежало си по гръб и тихо плачело от глад и скръб.

И почнало то бързо да линее, да страда, да повече, да слабее — а заедно със него и ръцете, а заедно със него и нозете, очите, ушите, стомахът, устата, главата.

Изминал ден така. И два дори. И ето че на третия, в зори, ръцете се разшивали самички:

— Събрахме тук за всички, събрахме цяла кривачка трошички, отронени от палави деца... Сдъвчете ги, о, златни устица!

Ала, макар и гладни, там устата все още си стоели на ината:

— Не щеме!

— Сдъвчете ги, че дявол ще ви вземе! — обадила се кипнала главата. — Не виждате ли, че ще си измреме, че всички тук ще пукнеме от глад с туй несъгласие и тоз инат!...

— Така е, право е! — рекли очите.

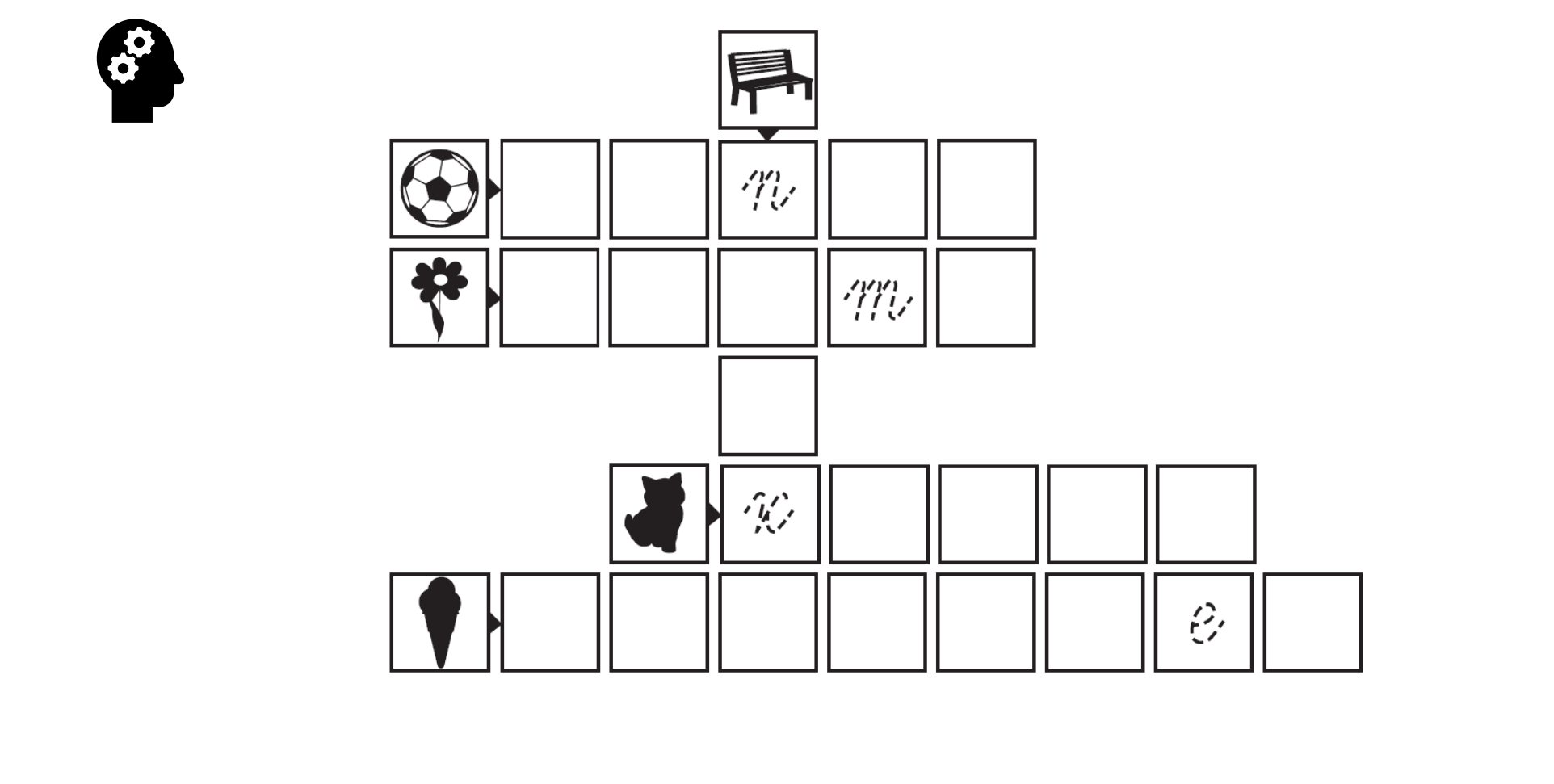
— Самата истина! — добавили ушите.

— Смилете се най-после и дъвчете! — примолили се тихичко нозете.

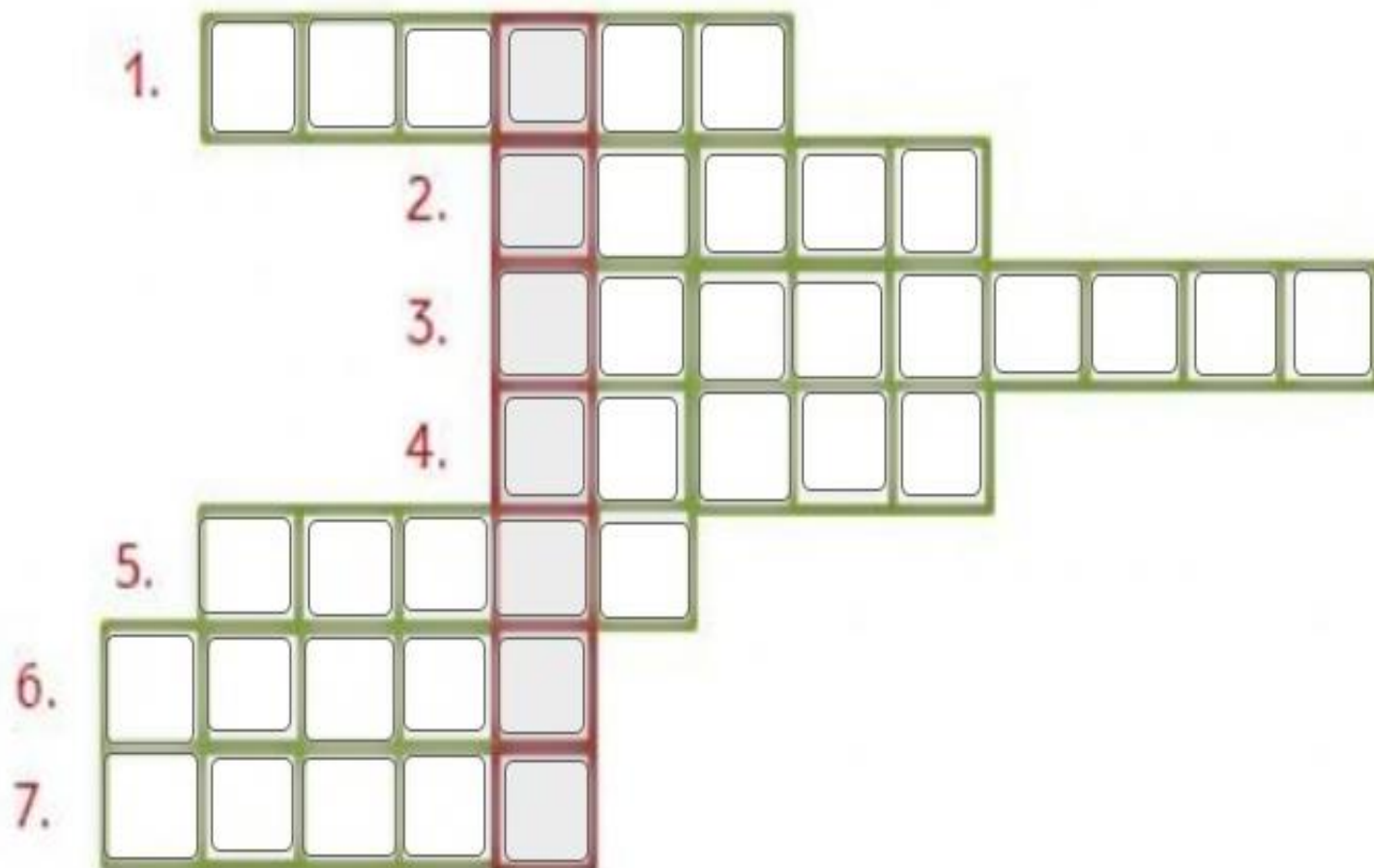
— И аз се веч приготвих, хай почнете — рекъл стомахът.

И ей: устата със усмивка плаха поели сухите трошици.

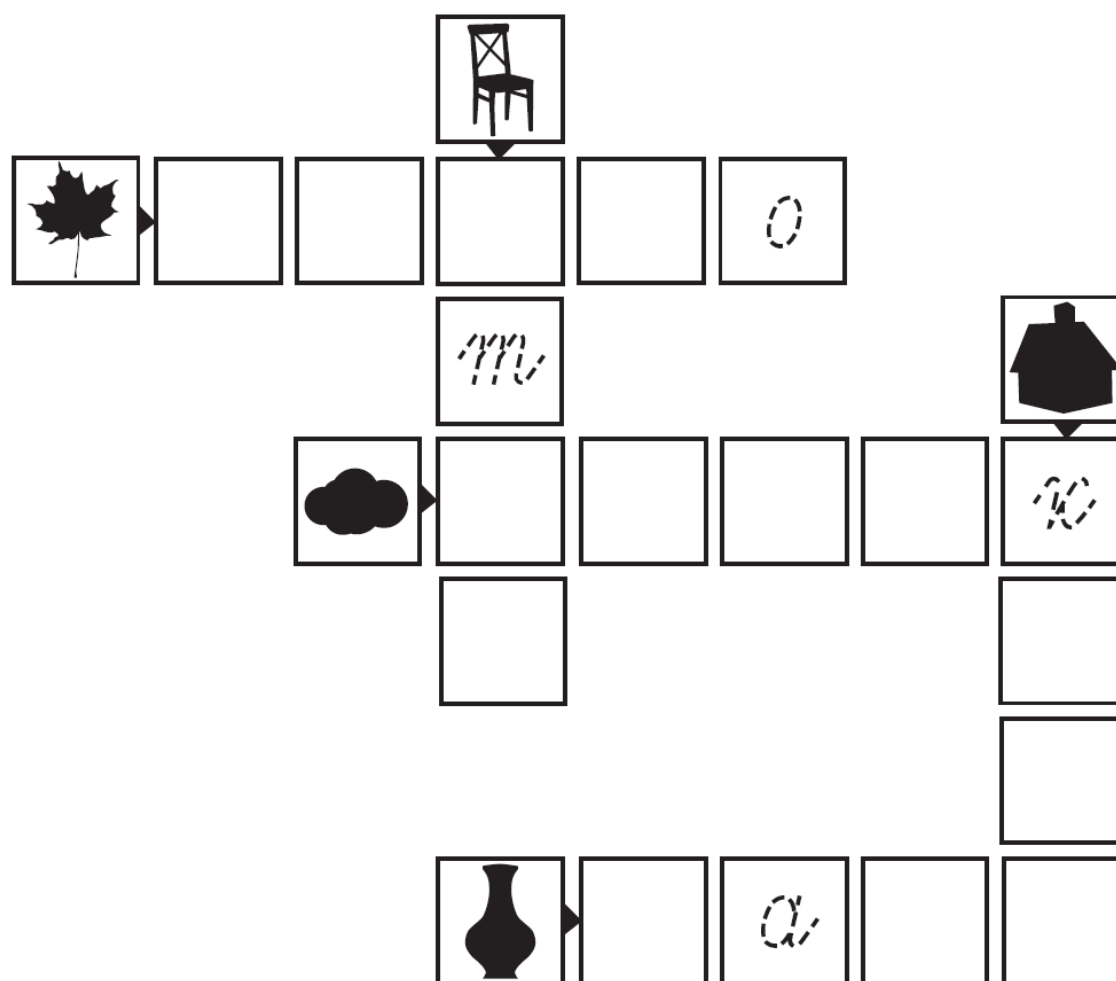
И тъй от него час заработили пак ръцете, заприпкали нозете, започнали да гледат пак очите, започнали да слушат пак ушите, старателно задъвкали устата, стомахът мелел ден и нощ храната и мислела за всички пак главата.

Кръстословица за Трети март

1. Апостола на свободата
2. Какво обявява Русия на султана?
3. Доброволци към отрядите на армията, взели активно участие в боевете за освобождение
4. Български революционер
5. Всички, загинали за свободата на България
6. Общност от хора, нация
7. Върхът, на който се водят боевете за освобождение

Творчески екип

Автори на рубриките: ученици от БНУ „Родна реч“, гр. Бремен

Графичен дизайн: Божидара Стоянова и Сдружение „Дунав“

Редактор: Марина Стоянова, Славка Михайлова

Помощник-съставители: учители от БНУ „Родна реч“, гр. Бремен

Екипът ни изказва специални благодарности на Чанка Иванова за изработване на логото на училищния вестник!

www.dbg-dunav.de

info@dbg-dunav.de

facebook.com/bgschule.bremen